

IRODALOMI ÉRTESÍTŐ.

Unitárius Ének- és Zeneközlöny. Kiadja az Unitárius Irodalmi Társaság. 1. füzet. Kolozsvár, 1922. 4. r. 16 oldal. Ára 12 leu.

Igazi örömmel üdvözöljük unitárius zeneirodalmunknak ezt a kiadványát, mely, mint a cím is mutatja, folytatódni fog. Ez első füzetben 23 zenemű van és pedig 6 Régeni Árontól, 3 Adorján Domokostól, 2 Útő Lajostól, 2 Pálffy Ákostól, 2 Balázs Ferentől, 2 Bartalis Mártontól, 1 Péter Ódöntől, 1 Erdős Mihálytól, a többi régi magyar egyházi dallam. A művek egyrésze díjat nyert az U. I. T. ének- és zenepályázatain, a dallamokról ezúttal nem akarunk részletes véleményt mondani, csak annyit jegyzünk meg, hogy amelyeket közülök énekelni hallottunk, azok igen alkalmasak arra, hogy közénékké váljanak. Ha énekvezéreink vasárnapi templomozás közben szerre bemutatnák e dallamokat s aztán a hallgatóságtól véleményt kérve, azt eljuttatnák az U. I. T. elnökségéhez, igen hasznos szolgálatot tennének, mert ez úton kísérletileg meg lehetne tudnunk azt, hogy minő irányban lehet legsikeresebben fejleszteni templomi zenénket.

Petőfi Sándor összes költeményei. Az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása. Kolozsvár, 1922. 8. r. 600 oldal. Ára 50 leu. Végre van egy igazán használható Petőfi kiadásunk. Az eddigiek nagyobbára mind díszművek, amelyek igen szépen mutatnak a szalon asztalán vagy pedig gyűjteményes vállalatok kötetei, amelyeket az ember azért nem vett szívesen a kezébe, mert nem akarta a gyűjteménynek egy kötetjét lehasználni. Most végre kaptunk egy olyan kiadást, amely nem ágál papirosával, nem tüntet arasznyi margójával, hanem egyszerű, de egyszerűségében izléses, kellemesen olvasható s mindezek mellett igazán olcsó. Dr. Kiss Ernő kolozsvári kollégiumunk jeles irodalomtörténetírója rendezte sajtó alá s a dicsőszentmártoni Erzsébet-nyomda készítette el. Szerkesztő s nyomda rajta voltak, hogy tehetségük s képességük legjavát nyujtsák. Állapítsuk itt mindjárt meg, hogy mindez a legteljesebb mértékben sikerült s ahhoz a gyönyörű Petőfi-életrajzhoz, melyet erdélyi ember (Ferenczi Zoltán) írt s ahhoz a pompás méltatáshoz, amelyet először szintén erdélyi ember (Gyulai Pál) készített Petőfiről, most megjelent egy méltó szövegkiadás. Valóban a legmelegbben gratulálunk az E. I. Társaságnak s főleg Kiss Ernő

tanár atyánkfiának e mindenképen sikerült műhöz. Olvasóinknak pedig azt mondjuk, hogy vegyenek ebből a Petőfi-kiadásból, mert olyan munkáért adnak pénzt, amely becsülettel megéri árát.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy a műből 500 számozott amateur példány is megjelent finom papíron 100 leuért. A mű megrendelhető dr. Kiss Ernő tanárnál (Kolozsvár, Unitárius Kollégium), de kapható minden könyvkereskedésben is.

Tordai Borbély Andor: Pálháza környékének rhyolithos közetei. 1 táblával. Szeged, 1922. 8 r. 24 l. Egykori pénztári ellenőrünk Borbély Albert fiának doktori értekezését jelzi a fentti cím, mely a földtan köréből dolgoz fel egy érdekes témát. Gratulálunk fiatal barátunknak tudori értekezéséhez.

Petőfi halála. Bálint Dániel nyilatkozata. Röpirat arról, hogy Petőfi Székelykeresztúron a Lázár Márton féle telken halt meg és temettetett el. Ezzel az állítással már sokat foglalkozott a Petőfi-irodalom s így kétségeinket megismételni ezuttal nem tartjuk szükségesnek. Egyet azonban megemlítünk. Ha a fehéregyházi síkon verte le a magyarokat az orosz katonaság, hogyan képzelhető, hogy egy ottan megsebesült magyar vitéz (Petőfi) az orosz lovasság figyelmét elkerülve Székelykeresztúrig tudjon menekülni az országúton? Ez harcászati szempontból teljes képtelenség.

„Unitárius Keresztény Népnaptár“. Kiadják: Az udvarhelyköri lelkészek. A lelkész kör megbízásából szerkeszti: Báró József.

Az 1923. évi naptár igen gondos szerkesztésben, sok hasznos és szórakoztató olvasmánnyal megjelent. A legkiválóbb tollforgató emberek vonulnak föl benne apró cikkeikkel. Igen életrevaló vállalatnak tartjuk. Minden unitárius ember köteles támogatni. De más vallásu magyar testvéreink sem találnak ennél olcsóbb és jobb naptárt. Ára 10 leu. Kapható minden lelkészi hivatalban.

KÜLÖNFÉLEK.

Olvasóinknak és munkatársainknak boldog Karácsonyi és Ujévi ünnepeket kíván a szerkesztőség.

Egyházi Főtanács. Az unitárius egyház legfőbb testülete 1922. évi ülését Kolozsvárt október 29, 30 és 31-én tartotta. Mivel a főtanácsi jegyzőkönyv remélhetőleg, rövidesen megjelenik, ezért mi részletes ismertetésbe nem megyünk bele. Csupán egy pár általános megjegyzésre szorítkozunk.

Sajnálattal nélkülöztük, ezuttal talán először, az elnöki székben br. *Petrichevich-Horváth Kálmán* főgondnokot, akinek szeretettel teljes egyénisége annyira összeforrott a mi egyházi életünkkel. Múló gyöngékedése akadályozta a részvételben. Annál jobban esett látnunk ősz főpásztorunkat szellemi erejének teljes frissességében, mely a hosszas és nem egyszer viharos tárgyalások alatt egy pillanatig sem lankadt. Méltó társa volt az elnöklésben dr. *Ferenczy Géza* főgondnok, akinek higgadt komolysága többször lefegyverezte a föllobbanni indult szenvedélyeket. A főtanácsi istentiszteletet *Lőrinczi István* keresz-turkőri esperes és *Péterffi Gyula* torockói énekvezér végezte, aki költői lendületű beszédében a mai történelmi idők hangulatának volt lelkes és lelkesítő szöszólója. Ugyancsak a mai nehéz időknek lesz örökre beszédes dokumentuma a püspök, az E. K. Tanács, a jószágfelügyelőség és a nevelésügyi bizottság jelentése, amelyek szomorú aépét adták annak a meddő harcnak, melyet az egyházi vezetőség állandóan viv ősi autonómiánk alapítványaink és intézményeink ellen nap-nap után megújuló külső támadásokkal szemben. Ezeknek tárgyilagos ismeretében csakugyan nekünk nem egymás ellen kell villogtatnunk fegyvereinket, hanem közös kincsünk: vallásunk és egyházunk védelmére kell koncentrálnunk minden tehetségünket. Nem a jogok követelésében, hanem a kötelességek teljesítésében kell nemes versenyre kelnünk. Ma nem a kísérletezések idejét éljük. Háborúban vagyunk. Itt nem a széthúzás és a töprengés, hanem a közös front s az egy célra törekvés biztosíthatja a sikert. Bizonytalan helyzetünkben s kiszámíthatatlan anyagi veszteségeink árán legalább ezt az erkölcsi tanuságot szerezzük meg magunknak.

Hogy élni akarunk s ha szükség áldozatot hozni is készek vagyunk: ennek lelkesítő jelét adta a főtanács az egytetemes egyházi adózás bejelentése pillanatában, amikor éreztük, hogy a történelem teremtő szelleme suhant végig a multunk nagy-